

Nytt fra EU-delegasjonen om kommunal- og regionalpolitikk

1.0	Det tsjekkiske formannskapet i EU	2
2.0	Oppfølging av den 8. samhørighetsrapport – samhørighet fram mot 2050.....	4
3.0	EUs regionalpolitikk og Ukraina	4
3.1	Endringer innenfor gjeldende ordninger og regelverk	5
3.2	Samarbeid på EUs yttergrenser	6
3.3	Regionkomiteen.....	7
4.0	Godkjenning av partnerskapsavtaler og programmer	7
5.0	Samhørighetspolitikken i EUs nordligste regioner – Nord-Sverige og Nord og Øst-Finland	12
6.0	Bypolitikk.....	13
6.1	Den produktive byen.....	13
6.2	Utllysning under EUs Urbane Agenda: Grønnere byer og Bærekraftig turisme.....	14
7.0	Territoriell utvikling.....	14
8.0	Nytt europeisk Bauhaus	15
8.1	Fem demonstrasjonsprosjekter utpekt	15
8.2	EU-parlamentet og Nytt europeisk Bauhaus	15
8.3	Nytt europeisk Bauhaus Festival	16
9.0	Housing Europe.....	16
	Kilder til informasjon	17
5.0	På kalenderen – kommende begivenheter og tidsfrister.....	18

1.0 Det tsjekkiske formannskapet i EU

Programmet for det tsjekkiske formannskapet i EU

EU2022.CZ

Motto for det tsjekkiske formannskapet i EU er *Europa som en oppgave* (Europe as a Task). Det bygger på en tale tidligere tsjekkisk president Vaclav Havel holdt i Aachen i 1996 i forbindelse med Karlsprisen (Charlemagne Prize). De har oppsummert sitt program med tre ord – Nytenking, Gjenoppbygging, Gjenopplading (Rethink, Rebuild, Repower).

Utgangspunktet for det tsjekkiske formannskapet er Ukraina og konsekvenser av den, som flyktningkrisen, høyere inflasjon og energisikkerhet.

Den overordnede målsettingen for det tsjekkiske formannskapet er å bidra mest mulig til å legge til rette for sikkerhet og velstand i Europa basert på europeiske verdier som frihet, sosial rettferdighet, demokrati, lovsrett og ansvar for miljøet. Med dette som bakgrunn har de valgt følgende prioriteringer for

formannskapet:

1. Flyktningkrisen og gjenoppbyggingen av Ukraina

Arbeidet vil være basert på prinsippene om solidaritet, effektivitet og fleksibilitet. I samarbeid med Kommisjonen ønsker de å finne fleksible løsninger for overføringer av midler og strukturer for å hjelpe de mest berørte medlemsstatene. Beskyttelse av barn og deres tilgang til utdanning vil bli prioritert. Kvinners adgang til arbeidsmarkedet og tilgang til helsetjenester er andre viktige spørsmål. Det vil videre bli lagt vekt på å få til en vellykket langsiktig integrering av flyktningene i de forskjellige medlemsstatene.

Gjenoppbyggingen av Ukraina vil være et annet viktig spørsmål. Det vil ha fokus på kritisk infrastruktur, sikre tilgang til grunnleggende tjenester, styrket robusthet, og gjenoppbygging av og stabiliteten til den ukrainske økonomien. Et godt samarbeid mellom EU og Ukraina og å skaffe til veie nødvendig finansiering vil være viktige spørsmål.

2. Energisikkerhet

EU kan ikke være avhengig av land som direkte truer dets sikkerhet og må derfor bryte avhengigheten av russisk olje og gass. Energisikkerhet er nå viktigere enn energiomstillingen og REPowerEU må akselereres. En viktig del av REPowerEU er å finne alternative energikilder inkludert logistikk, energieffektivisering og raskere overgang til lavutslipps og fornybare energikilder. Det å sikre tilgangen til gass til vinteren gjennom å fylle opp lagrene vil også få oppmerksomhet.

På transportsiden vil fokus være på å redusere utslipp, fremme miljøvennlige transportløsninger og infrastruktur for alternative drivstoff.

De vil også se på tiltak for å redusere de negative sosiale og økonomiske konsekvensene av de høye energiprisene. Energieffektivisering fremheves som et viktig tiltak.

3. Styrke Europas forsvarsevne og cybersikkerhet

Det tsjekkiske formannskapet vil ha fokus på å styrke sikkerhet og forsvarsevne, og da i partnerskap med NATO. De vil ha fokus på implementeringen av viktige spørsmål i det strategiske kompass. De vil videre rette oppmerksomhet mot cybertrusler.

4. Økt strategisk robusthet

Fokuset er på å gjøre EUs økonomi mindre sårbar og mer robust (resilience). Dette inkluderer spørsmål som forsyningskjeder, tilgang til viktige komponenter eller råvarer, handel og handelsavtaler med demokratiske land, digitalisering og automatisering av europeisk industri og utvikling av det indre marked.

Det grønne og digitale skiftet må bli gjennomført på en måte som fremmer konvergens mot de mer utviklede regionene. EUs globale konkurransekraft er avhengig av det utvikles nye ferdigheter (skills) blant EUs innbyggere som tar høyde aktuelle endringer. Samhørighetspolitikken har en viktig oppgave på disse områdene.

Ronald Reagan once said that freedom is never more than a generation away from its demise. I add that the same can be said of democracy.

Petra Fiala,

Tsjekkias statsminister i EU-parlamentet den 06.07.22

5. Robusthet til demokratiske institusjoner

Det tsjekkiske formannskapet vil fokusere på å styrke robustheten til institusjoner som er viktige for å opprettholde og utvikle demokratiske verdier og rettsstat (rule of law) i EU. Dette inkluderer for eksempel transparens i finansiering av politiske partier, massemedias uavhengighet og en åpen dialog med borgere.

Konferansen om Europas fremtid har skapt en unik arena for dialog med borgere om, spesielt for ungdom om Europas fremtid og for innspill til EU-politikk. Det vil være et eget fokus på involvering av ungdom i politiske prosesser i forbindelse med Det europeiske ungdomsåret 2022.

Det vil også være et fokus på å respektere og styrke frihet og europeiske verdier både offline og online. De ønsker at grunnleggende rettigheter og friheter respekteres i det digitale miljøet. Det inkluderer å fremme globale standarder med en «human-centric» tilnærming. På en rekke områder med tilknytning til ny-teknologi som for eksempel kunstig intelligens kan EU benytte seg av muligheten til å være «first mover» noe som gir mulighet til å påvirke globale rammer.

Samhørighetspolitikken

Det tsjekkiske formannskapet ønsker å diskutere samhørighetspolitikken etter 2027. I den forbindelse legges det opp til rådskonklusjoner. Videre vil de følge opp forslagene fra kommisjonen vedrørende endringer i gjeldene regelverk med utgangspunkt i krisen i Ukraina. Forhandlingene om disse endringsforslagene vil finne sted under det tsjekkiske formannskapet.

Lenke til det tsjekkiske formannskapets hjemmeside [her](#).

Lenke til det tsjekkiske programmet [her](#).

Lenke til statsminister Petra Fialas innlegg i EU-parlamentet [her](#).

Lenke til regionalminister Ivan Bartos presentasjon av de tsjekkiske prioriteringene i COR [her](#).

2.0 Oppfølging av den 8. samhørighetsrapport – samhørighet fram mot 2050

Den 8. samhørighetsrapporten har vært diskutert i rådet under det franske formannskapet i vår og i REGI-komiteen i EU-parlamentet. Det er forventet at EU-parlamentet i forbindelse med plenums møtet i september vil vedta en resolusjon. Framleggelsen av den 8. samhørighetsrapporten markerer på mange måter starten på diskusjonen om neste programperiode.

I [rådskonklusjonene](#) av 02.06 blir det blant annet fremhevet at tiltakene bør rettes mot vekstmulighetene i tilknytting til det grønne og digitale skiftet, viktigheten av å ivareta den lokale dimensjonen og at den er ment å støtte langsiktige utviklingsstrategier men at den har bidratt med støtte til regionalt nivå i forbindelse med forskjellige kriser.

I [utkast til resolusjon](#) framgår det blant annet at de ønsker et nivå på bevilgningene på minst samme nivå som innværende periode, at samhørighetspolitikken er en langsiktig politikk, ber kommisjonen vurdere endringer i prosedyrene for programutarbeidelse for å framskynde prosessen og økt fokus på oversjøiske regioner og grenseregioner.

3.0 EUs regionalpolitikk og Ukraina

Med dette forsøkes det å gi en oversikt over de viktigste tiltakene innenfor EUs regionalpolitikk i forbindelse med krigen i Ukraina. Mange av tiltakene er rettet mot økt fleksibilitet innenfor gjeldende ordninger og regelverk slik at det skal bli enklere å bruke eksisterende ordninger til å ta imot flyktninger fra Ukraina. Forhåndsutbetalinger for å øke likviditeten har vært et viktig tiltak. Endringene er like for alle medlemsstatene med enkelte unntak.

Videre er russisk og belarussisk deltakelse i programmer på EUs yttergrenser suspendert.

3.1 Endringer innenfor gjeldende ordninger og regelverk

Cohesion's Action for Refugees in Europe (CARE)

Den 08.03.22 la kommisjonen fram et forslaget, [Cohesion's Action in Europe \(CARE\)](#), som var ment å gjøre det mulig for medlemsstatene å gi støtte til flyktninger fra Ukraina gjennom endringer (økt fleksibilitet) i aktuelt regelverk. Regelverket som ble berørt var fellesregelverket ([Common Provisions Regulation](#)) for programperioden 2014 – 2020 og Det europeiske fond for bistand til de sosialt dårlig stilte [Fund for European Aid to the Most Deprived](#) (FEAD).

CARE foreslo fire endringer i dagens regelverk. De var:

- muligheten for 100 pst. medfinansiering (av EU-midler) ble utvidet til å omfatte regnskapsåret 2021 – 2022 dvs. til og med 30.06.22.
- det blir mulig å bruke midler fra der Europeiske regionale utviklingsfond (ERDF) og det Europeiske sosialfond (ESF) på tiltak som er støtteberettiget under det andre fondet
- kostnader er støtteberettiget fra og med 24.02.22
- det blir lettere å gjøre endringer i programmer som støttes av FEAD ved at det ikke lenger kreves et vedtak fra kommisjonens side.

Forslagene krevde tilslutning fra Rådet og EU-parlamentet. Parlamentet ga sin tilslutning den 24.03.22 og Rådet den 31.03.22. De trådte i kraft den 09.04.22.

CARE Plus (økt forhåndsfinansiering fra REACT-EU)

Den 23.03.22 la kommisjonen fram et forslag om å øke [forhåndsutbetalingen](#) fra REACT-EU ([Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe](#)) til pågående programmer støttet av fond under samhørighetspolitikken og FEAD. Forhåndsfinansieringen ble økt fra 11 pst. til 15 pst. for alle medlemsstatene. Land hvor antallet flykninger som kom mellom 24.02.22 og 23.03.22 utgjorde mer enn 1 pst. av befolkningen ble dette økt til 45 pst. Land som vil motta 45 pst. medfinansiering er Ungarn, Polen, Romania og Slovakia som har en grense til Ukraina og Østerrike, Bulgaria, Tsjekkia, Estland og Litauen hvor antallet flyktninger som har kommet overstiger 1 pst. I følge forslaget vil omtrent 3,5 mrd. euro bli forhåndsutbetalt.

Videre ble det den 31.03.22 lagt fram et [tilleggsforslag](#) om å muliggjøre bruken av såkalte «simplified costs options» eller et fastbeløp. Utgifter i forbindelse med flyktninger fra Ukraina kan belastes med Euro 40 per person per uke i 13 uker. Dette er ment som en administrativ forenkling.

Lenke til European Parliamentary Research Service (EPRS) "at a glance" Russia's war on [Ukraine: EU cohesion policy support for refugees](#) datert 08.04.22.

Lenke til fordelingen av forhåndsutbetalingene til medlemslandene [her](#).

Flexible Assistance to Territories (FAST-CARE)

Onsdag 29.06.22 offentliggjorde EU-kommisjonen forslaget «[Flexible Assistance to Territories \(FAST-CARE\)](#)». Den er ment å gi ytterligere støtte til medlemslandene til å ta imot flyktninger fra Ukraina. I første omgang er den primært rettet mot umiddelbar hjelp til flyktninger fra Ukraina som mat, bolig, transport og helsetjenester. Det kan også ytes støtte til mottakssentre og arbeidsmarkedstiltak og etterutdanning etter som behovene endrer seg.

Det er også en respons til ønsker om ytterligere fleksibilitet i regelverket for samholdrighetspolitikken i forbindelse med flyktninger fra Ukraina. Forslaget inneholder tre endringer i regelverket for samholdrighetspolitikken for programperioden 2014 – 2020 og programperioden 2021 – 2027

Økt støtte til å ta imot flyktninger

- Pre-finanseringen som kan gis under samholdrighetspolitikken vil bli økt med ytterligere Euro 3,5 mrd dvs. at medlemsstatene tilføres likviditet.
- Muligheten for å gi 100 pst. medfinansiering i forbindelse med integreringen av statsborgere fra 3. land for 2014 -2020 programperioden vil bli forlenget til utgangen av 2023 dvs. utgangen av programperioden. For 2021 – 2027 programperioden vil denne muligheten bli forlenget til midten av 2024.
- Videre vil pauschalstøtten som kan gis per person økes fra Euro 40 til Euro 100 og perioden dobles til 26 uker.
- Samholdrighetsfondet (Cohesion Fund) kan brukes på støtte til flyktninger. Det åpnes for at tiltak som er støtteberettigede under Det europeiske regionalfond og Det europeiske sosialfond også støttes av midler fra Samholdrighetsfondet.

Sikre at midlene går dit hvor det er behov for dem

- Minst 30 pst. av midlene som blir frigjort skal forvaltes av lokale myndigheter eller organisasjoner fra sivilsamfunnet
- Utgifter i forbindelse med migrasjon kan refunderes retroaktivt
- Programmer kan gi støtte til aktivitet utenfor programområdet, men innenfor den berørte medlemsstaten.

Hjelp i forbindelse med forsinkede prosjekter

- Det vil bli lettere å overføre prosjekter fra 2014 – 2020 programperioden til 2021 – 2027 programperioden. Midler som frigjøres i denne forbindelse kan da brukes på flyktninger. Prosjekter med en ramme over Euro 1 mill., for eksempel innen bygg, men som er blitt forsinket på grunn av prisstigning, mangel på innsatsfaktorer eller arbeidskraft, kan overføres og bli videreført under 2021 – 2027 programperioden.
- Større fleksibilitet i forbindelse med avslutningen av programmene

Lenke til kommissær Ferreiras innlegg i REGI-komiteen den 12.07 [her](#).

3.2 Samarbeid på EUs yttergrenser

Det europeiske regionale utviklingsfond (ERDF) har finansiert grenseregionalt samarbeid siden 1991 via Interreg-programmene også på EUs yttergrenser.

Gitt antallet medlemsstater med grense til Russland ble samarbeidet med Russland etterhvert en viktig del av dette. For programperioden 2014 – 2020 deltar Russland i syv grenseregionale programmer og Belarus i to grenseregionale programmer. Russland deltok også i Interreg Baltic Sea Region programmet.

Ukraina deltar i tre grenseregionale programmer og i programmet for Svartehavet for samme programperiode. Videre deltar Ukraina i Interreg Donau. Ukraina er også med i EUs makroregionale strategi for Donau.

Norge deltar i to programmer med russisk deltakelse i samme programperiode. De er Kolarctic CBC som dekker Barentsregionen og Interreg Baltic Sea.

Den 04.03.22 annonserte kommisjonen at de [suspenderte](#) samarbeidet med Russland og Belarus om de grenseregionale programmene og Interreg Baltic Sea Region for programperioden 2014 - 2020. Det vil ikke bli foretatt videre utbetalinger til Russland og Belarus. Representanter for russiske og hviterussiske myndigheter vil ikke kunne delta på møter eller i arbeid relatert til gjennomføringen av programmene.

For programperioden 2021 – 2027 ble det satt av Euro 1.1 mrd. på EUs budsjett til samarbeidet på yttergrensen eller Interreg NEXT som det nå kalles. Samarbeidet med Russland og Hviterussland om å utvikle programmer for programperioden 2021 – 2027 er også blitt suspendert.

Når det gjelder samarbeidsprogrammene med Ukraina og Moldava ønsker man å videreføre disse. Den 06.04 ble det avholdt et eget møte med disse programmene. Den 26.04.22 foreslo kommisjonen at Euro 26. mill. skulle overføres til grenseregionalt samarbeid med Moldava og Ukraina.

Lenke til hjemmeside for Interreg NEXT [her](#).

Lenke til DG Regio's omtale av Interreg NEXT programmene [her](#).

Lenke til Kolarctic CBC [her](#).

3.3 Regionkomiteen

Regionkomiteen har engasjert seg i Ukraina. De har ved flere anledninger invitert innledere fra lokalt og regionalt nivå i Ukraina til sine arrangement som for eksempel under «[European Summit of Regions and Cities](#)» den 03. og 04. mars eller under [plenumsmøte den 27.04.22](#) med deltakelse fra blant annet ordføreren i Kiev Vitali Klitschko, ordføreren i Mariupol Vadym Boychenko men og fra kommissærene Elisa Ferreira med ansvar for regionalpolitikk og reformer og Janez Lenarcic med ansvar for krisehåndtering. Under plenumsmøtet den 29.06 og 30.06 ble Den europeiske allianse av byer og regioner for gjenoppbyggingen av Ukraina ([European Alliance of Cities and Regions for the Reconstruction of Ukraine](#)) lansert. Den er ment blant annet å koordinere fellestiltak, fremme kontakt mellom lokale og regionale myndigheter i EU og Ukraina og bidra til erfarings- og kunnskapsoverføring.

Det finnes videre en [arbeidsgruppe for Ukraina](#) som blant annet har ansvaret for et [informasjonsknutepunkt](#).

4.0 Godkjenning av partnerskapsavtaler og programmer

Partnerskapsavtaler med medlemslandene og programmer er en viktig del av EUs samholdspolitikk. Partnerskapsavtalene og programmene bør helst godkjennes i løpet av 2022. Per 20.07.22 hadde 17 land fått godkjent sine partnerskapsavtaler. De er Hellas, Tyskland, Litauen, Østerrike, Finland, Tsjekkia, Danmark, Frankrike, Sverige, Nederland, Polen, Bulgaria, Kypros, Portugal, Estland, Slovakia og Italia.

Kort om partnerskap og programmer

Prinsippet om partnerskap er en viktig del av iverksetting av EUs samholdspolitikk og bygger på flernivåstyring. Det vektlegges involvering av regionale og lokale myndigheter, sivilsamfunnet, sosiale og arbeidslivets partnere og ved behov universiteter og

forskningsmiljøer i utforming og iverksetting av programmer. Partnerskapsavtalene lages av hvert medlemsland og er ment å legge strategiske føring på programutarbeidelse og bruken av midlene fra de forskjellige fondene. Det vil også være grunnlaget for forhandlinger mellom kommisjonen og det enkelte medlemsland. Partnerskapsavtaler vil inneholde opplysninger om valg av målsettinger, forventede resultater, oversikt over planlagte programmer og tildelingen til disse fra de forskjellige fondene.

EUs regionalpolitikk eller samhörighetspolitikk iverksettes ved hjelp av programmer. De henter finansiering fra ett eller flere av EUs samhörighetsfond. De kan være regionale, nasjonale eller som i tilfelle for Interreg dekke regioner i flere medlemsstater. De må blant annet inneholde en analyse av utfordringer, valg av målsettinger og begrunnelse for dette, en finansieringsplan og annen relevant informasjon.

Partnerskapsavtalene dekker det Europeiske regionale utviklingsfond (ERDF), det Europeiske sosialfond Plus (ESF+), Samhörighetsfondet (CF), Fondet for Rettferdigomstilling (JTF) og det Europeiske fond for Hav, Fiskeri og Akvakultur (EMFAF).

Hellas

Avtalen omfatter Euro 21 mrd. dekker 22 programmer, 13 regionale og 9 nasjonale programmer. Hellas fikk sin avtale godkjent allerede i juli i fjor.

De prioriterer blant annet energieffektivisering og reduksjon av utslipp av klimagasser, avfallsbehandling og vann – 30 pst. av midlene fra ERDF og 55 pst. av midlene fra CF skal brukes på dette. Det vil bli brukt midler på digital infrastruktur og digitale ferdigheter for bedrifter og offentlige tjenester og oppgradering av digitale ferdigheter i befolkningen. Mer enn 38 pst. av ERDF-midlene vil gå til forskning, innovasjon og utvikling av bedrifter basert nasjonale og regionale utviklingsstrategier. Det vil også bli brukt midler på sysselsettingstiltak og utdanning.

Tyskland

Avtalen omfatter Euro 20 mrd. og dekker 52 programmer, 31 regionale, 2 nasjonale og 19 Interreg-programmer.

Tyskland ønsker å fremme en grønnere økonomi ved hjelp av investeringer i energieffektivisering og reduksjon i klimagassutslipp. Den vil også støtte klimatilpassing, inkludert flomvern, urbanmobilitet og reduksjon i forurensinger. 6 pst. av ERDF-midlene vil brukes på å beskytte biodiversitet.

30 pst. av ERDF-midlene vil gå til å støtte forskning og innovasjon i bedrifter, digitalisering, økt konkurranseevne og

smartspesialisering.

De er også opptatt av sosiale spørsmål. 30 pst. av midlene bli allokert til dette formålet. Dette inkluderer blant annet yrkesutdanning, inkludert lærlingeordninger og livslanglæring. Videre vil det bli gitt støtte til sosialt inkluderende tjenester som støttetjenester til eldre og ferdigheter som fremmer et mer klimanøytralt, digitalt og inkluderende samfunn. Inkludering av emigranter og flyktninger inkludert de fra Ukraina vil også bli vektlagt.

5 pst. av midlene vil være dedikert lokale og regionale utviklingsstrategier med et spesielt fokus på urbane områder.

Finland

Fondene vil hjelpe Finland i å fremme økonomisk, sosial og territoriell samhørighet. De har fokus hovedprioriteringer for EU som det grønne og digitale skifte. De vil også bidra til å fremme konkurransedyktig, innovativ og bærekraftig vekst.

I tråd med regionale smart spesialiseringsstrategier vil omtrent Euro 523 mill. gå til å forbedre forskning- og utvikling og innovasjon. Støtten skal også fremme digitalisering, akselerere veksten i små- og mellomstore bedrifter og økt produktivitet.

Bærekraftig byutvikling er knyttet til og iverksatt gjennom en egen utviklingsstrategi med utgangspunkt i det som kalles «Integrated Territorial Investments». Strategien har fokus på innovasjons økosystemer i 16 urbane områder. Eksempler på prosjekter som er støttet i denne forbindelse er [RANTA](#) (sirkulærøkonomi) og [Climate street](#) (reduksjon i utslipp av klimagasser).

Finland planlegger å bruke 40 pst. av midlene til å fremme det grønne skifte. Midlene vil blant annet gå til energieffektivisering, klimatilpassing og ressurseffektivitet. I tillegg vil de bli brukt på tiltak rettet mot de økonomiske og sosiale og miljømessige konsekvensene av at torvproduksjonen vil bli halvert.

Omtrent Euro 580 mill. vil gå til sosiale spørsmål. Fokus vil være på ferdigheter og livslanglæring, tilpasningsevnen til arbeidsstyrken og assistanse til utsatte grupper på arbeidsmarkedet. Midler vil til også gå til fattigdomsbekjempelse og tiltak mot sosialeksklusjon.

Største andelen av midlene innenfor partnerskapsavtalen vil gå til innovasjon og ferdigheter (skills) med et dedikert program på Euro 1.4 mrd. Det vil støtte mange av de tidligere nevnte tiltakene. Det oppfatte også spredtbeboede områder i Nord. 8 pst. av ERDF-midlene er øremerket urbanutvikling. Partnerskapsavtalen omfatter tre programmer 2 nasjonale og 1 for Åland.

Sverige

Avtalen har en ramme på Euro 2.2 mrd. Den støtter opp under Sveriges implementering av viktige EU-prioriteringer som det grønne og digitale skifte. Videre skal den bidra til å utvikle en ny konkurransedyktig, innovativ og eksportorientert vekstmodell.

En smart, digital og sammenvevd økonomi

Euro 214 mill. fra Det europeiske regionale utviklingsfond (ERDF) vil gå til å fremme sirkulærøkonomi i bedrifter noe som vil bidra til redusert svinn og bedre ressursutnyttelse. Midlene vil også gå til energieffektivisering og fornybar energi.

Euro 573 mill. fra Det europeiske regionale utviklingsfond (ERDF) vil fremme et mer

konkurransedyktig og smartere Sverige gjennom å støtte digitalisering, forskning og innovasjon og tilgang til høyhastighets bredbånd.

Euro 47 mill. vil gå til bærekraftige transportløsninger i de to mest tynt befolkede regionene for å fremme produktivitet, konkurranseevne og å møte regionenes behov. I tillegg vil Euro 27 mill. gå til bredbånd i de samme regionene.

Et sosialt og inkluderende arbeidsmarked

Midlene fra Det europeiske sosialfond Plus (ESF +) på Euro 706 mrd. vil gå til å fremme et mer sosialt og inkluderende samfunn gjennom investeringer livslanglæring og videreutdanning. Fokus vil være på utsatte grupper. I nordlig tynt befolkede områder vil fokuset være på lokale og regionale arbeidsmarkedsinstitusjoner.

En rettferdig grønnomstilling av Sveriges regioner

Euro 155 mill. fra Fondet for rettferdig omstilling (JTF) vil bli brukt på å fremme omstilling til en grønnere og konkurransedyktig industri samtidig som sysselsetting opprettholdes i verdikjedene i de berørte områdene. Stålintustrien i Norrbotten, mineralindustrien på Gotland og stålintustrien i Västerbotten står for en stor andel av Sveriges klimagassutslipp og det er derfor et potensiale for å redusere disse.

Parteneskapsavtalen dekker fire nasjonale program og åtte regionale program. Den beskriver også iverksettingen og hva som er støtteberettiget under Fondet for rettferdig omstilling.

Danmark

Fondene vil støtte Danmark i å fremme økonomisk, sosial og territoriell samhörighet med fokus på viktige EU-prioriteringer som det grønne og digitale skifte. Partnerskapsavtalen har en ramme på Euro 808 mill.

En sirkulær og eksportorientert grønn økonomi

Danmark ønsker å framskynde det grønne skifte og vil ha fokus på SMB-er. Euro 247 mill. fra det Europeiske regionale utviklingsfond (ERDF) vil gå til å støtte SMB-er. Den skal fremme evnen til å forske og innovere, og tilegne seg avansert teknologi. Videre skal den fremme overgangen til en sirkulærøkonomi i bedriftene ved å fokusere på ressurseffektivitet (resource efficiency). Det vil også bli gitt støtte til entreprenørskap og

innovasjon i ny foretak og «start-ups». Det vil også bli gitt støtte til infrastruktur rettet mot turisme og bærekraftig byutvikling i mellomstore danske byer.

Et inkluderende arbeidsmarked og en velutdannet arbeidsstyrke

Danmark vil bruke Euro 120 mill. fra det Europeiske sosialfond + på arbeidsmarkedstiltak. Dette inkluderer støtte til å ferdigstille eller å ta en yrkesutdanning eller høyere utdanning. Det vil bli lagt vekt på at det møter arbeidsmarkedets eller næringslivets behov. Det vil videre være et spesielt fokus på ferdigheter i tilknytning til turisme og byutvikling. Utsatte grupper i arbeidsmarkedet vil også støttes.

En sosialt rettferdig grønn omstilling

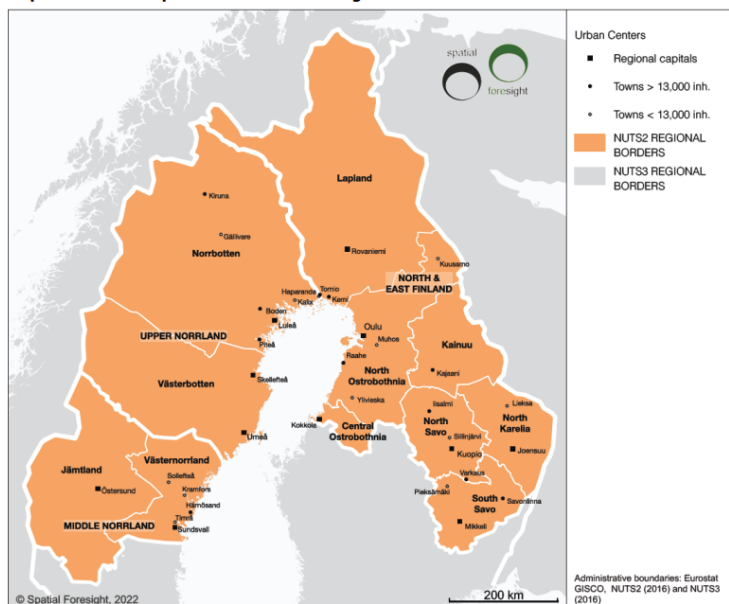
Euro 89 mill. fra Fondet for rettferdig omstilling skal hjelpe danske regioner i overgangen til en økonomi med lave klimagassutslipp samtidig som arbeidsplassene bevares. Det vil være fokus på de sosio-økonomiske konsekvensene for de lokale verdikjedene av omstillingene, utvikling av SMBer, utprøving/framvisning av nye løsninger for sirkulær økonomi inkludert løsninger for ren energi og reduserte utslipp. Etter- og videreutdanning av arbeidsstyrken vil også støttes.

En grønn fiskeri og oppdrettsnæring

Euro 200 mill. fra Det europeiske hav, fiskeri og akvakultur fond vil gå til bedre ressursutnyttelse i og konkurranseevne for SMBer i oppdrettsnæringen og å fremme biodiversitet.

5.0 Samhørighetspolitikken i EUs nordligste regioner – Nord-Sverige og Nord og Øst-Finland

Map 1 Overview map of the northernmost regions of the EU: the NSPA area

EU-parlamentet har nettopp offentliggjort en rapport om samhørighetspolitikken i EUs nordligste regioner – Nord-Sverige og Nord- og Øst-Finland. Området består av en NUTS 2 region i Finland (Nord og Øst Finland) og to NUTS 2 regioner i Sverige (Norrbotten og Övre Norrbotten). Disse regionene har alle en befolkningstetthet på mindre enn 8 personer per km². Området blir i rapporten omtalt som Northern Sparsely Populated Areas (NSPAs)¹. Rapporten er skrevet av Spatial Foresight.

Hovedfunn

I følge rapporten har

- NSPAs har gode økonomiske muligheter og da spesielt i lys av det grønne og digitale skifte.
- Viktige utfordringer i denne forbindelse er tilgang arbeidskraft med etterspurte kvalifikasjoner og å sikre nødvendig transportinfrastruktur og tilgjengelighet
- Samhørighetspolitikken har med hell støttet forskning og utvikling og innovasjon, utvikling av SMBer og diversifisering av lokaløkonomier
- Det er behov for mer koordinert innsats i forhold til demografiske utfordringer, gjøre NSPA mer attraktive for kvalifisert arbeidskraft og rekrutteringsproblemer til bedriftene i regionen
- Territorielle samarbeidsstrategier eller avtaler som «Integrated Territorial Investments» som kunne være aktuelt å bruke i forbindelse med arbeidsmarkeder. Finske og svenske regioner ønsker ikke å benytte seg av slike instrumenter i inneværende programperiode

For å realisere det økonomiske potensiale i regionen er det behov for offentlige tiltak rettet mot demografiske utfordringer som konsentrasjonen av befolkningen til et fåtall av byer, aldring og ubalanse mellom kjønnene (i arbeidsmarkedet).

I følge rapporten har utfordringen på arbeidsmarkedet blitt mer akutt de siste årene. Svenske NSPA regioner har tiltrukket seg en rekke større industrielle investeringer som er forventet å skape et stort antall nye sysselsettingsmuligheter. De er for det meste konsentrert langs kysten. Det har videre vært mange investeringer i vekstnæringer i finske regioner.

¹ I andre sammenhenger er Nord-Norge inkludert i NSPA

Source: norrbotniabanan.se

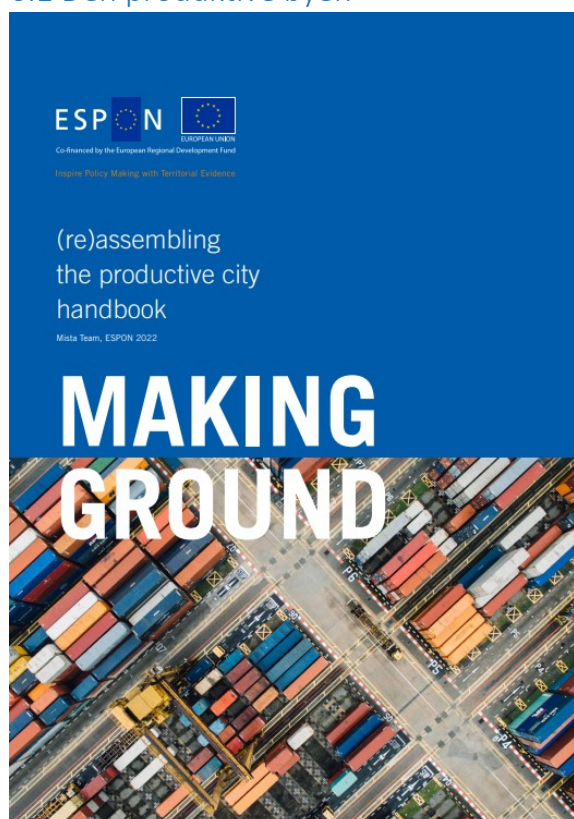
Nøkkelen til å gjøre NSPA-økonomier mer robuste er, ifølge rapporten, flere SMB-er og å styrke deres internasjonale konkurranseevne. Dette vil bidra til å et diversifisert og robust arbeidsmarked som tilbyr sysselsetting til nyutdannede og kvinner.

NSPA-regioner har lang vei til markeder og begrenset tilgjengelighet. Den manglende forbindelsen på den manglende jernbaneforbindelsen på Botniabanan (*Norrbotniabana in Nord-Sverige) er en potensiell flaksehals. Nedgang i flyforbindelser i forbindelse med helsekrisen har også berørt tilgjengeligheten til mange steder.

Lenke til rapporten [her](#).

6.0 Bypolitikk

6.1 Den produktive byen

Det Nye Leipzig Charter som ble lansert i 2020 for å fremme byers omstillingsevne i felleskapets interesse (the transformative power of cities for the common good) har den «produktive byen» som en av sine hovedmålsettinger.

ESPON prosjektet Metropolitan Industrial Strategies & Economic Sprawl (MISTA) har sett på vareproduksjon og industriell aktivitet i europeiske byer. I motsetning til det man kanskje kunne forvente fant prosjektet at vareproduksjon er integrert i mange storbyområder (metropolitan areas). Vareproduksjon og industriell aktivitet er viktig for at byer vokser. De er også en viktig del av innovasjonsklynger eller produksjonskjeder. At storskala og repetitive former for produksjon flyttes til utkanten av storbyområder er vanlig i mange regioner. På den annen side har det vært en økt produksjon i indre byområder innenfor forskning og utvikling, mote, spesialisert møbel og matproduksjon.

Prosjektet har også sett på rollen til offentlig sektor. De har vært spesielt opptatt av to spørsmål. Det ene er nivået for offentlig intervensjon, skjer det på bynivå eller på storbynivå. Det andre spørsmålet er rollen til offentlig sektor er den aktivt involvert i utviklingen av den lokale økonomien eller tar den en mer markedsorientert tilnærming. MISTA har samlet 27 eksempler fra forskjellige deler av Europa.

ESPON-prosjektet MISTA er en såkalt «targeted analysis» dvs. at det er blitt til på anmodning av en gruppe aktører i dette tilfellet byer. Oslo er en av initiativtakerne. De andre byene er Wien, Berlin, Warszawa, Riga, Torino and Stuttgart.

Lenke til prosjektets hjemmeside [her](#).

I forlengelse av prosjektet er det laget en håndbok Re-assembling the productive city [her](#).

6.2 Utlysning under EUs Urbane Agenda: Grønnere byer og Bærekraftig turisme

[EUs Urbane Agenda](#) er en plattform som promoterer samarbeid mellom europeiske byer, nasjonale myndigheter, EU-organer og interesseorganisasjoner. En viktig del av arbeidet skjer i tematiske partnerskap hvor samarbeidspartnerne forsøker å finne løsninger på felles utfordringer. Tema som er blitt berørt inkluderer blant annet mobilitet, luftkvalitet og

sirkulærøkonomi. To nye tematiske partnerskap blir nå lyst ut, en for grønnere byer (Greener cities) og en for bærekraftig turisme (Sustainable tourism).

Lenke til utlysningen [her](#).

7.0 Territoriell utvikling

I siste nummer av Territoriall, ESPONs magasin, berøres spørsmål som

- Europeiske utfordringer og planlegging
- Den fremtidige samhørighetspolitikken
- Den 8. samhørighetsrapporten
- Ukraina

Lenke til siste nummer av Territorial All [her](#).

8.0 Nytt europeisk Bauhaus

8.1 Fem demonstrasjonsprosjekter utpekt

President Ursula **von der Leyen** said: *“I cannot wait to see these New European Bauhaus projects come to life. They will show how the future can look and bring the European Green Deal to our daily lives and living spaces. These projects should become the starting point for a European and worldwide network of New European Bauhaus projects.”*

Den 04.05 annonserte Kommisjonen at de hadde valgt ut 5 prosjekter i forbindelse med utlysningen «fyrtårn demonstrasjonsprosjekter» i tilknytning til Nytt europeisk Bauhaus. Prosjektene skal skape mer bærekraftige, inkluderende og attraktive områder. De skal videre involvere deltakere i det grønne skifte på lokalt nivå.

De fem prosjektene vil få ca. Euro 5 mill.² hver. 11 medlemsstater deltar (Belgia, Tsjekkia, Tyskland, Danmark, Hellas, Kroatia, Italia, Latvia, Nederland, Slovenia og Portugal) og i tillegg deltar Norge og Tyrkia. Spørsmål som berøres inkluderer byfornyelse (renovation) , sirkulær økonomi, kunst, kulturarven, utdanning og smartbyer. Prosjektene vil utvikle innovative ideer og løsninger i løpet av to år og bidra til å peke på veien videre for arbeidet med Nytt europeisk Bauhaus. Gitt at det er en god geografisk spredning på prosjektene vil resultatene kunne tilpasses og brukes i likende prosjekter i Europa. De skal også bidra til EUs oppdrag (EU missions) under Horizon Europe.

De fem prosjektene er

- CULTUURCAMPUS (Cultuurcampus: a sustainable hub of arts, research, learning and community as catalyst) – ønsker å fornye byområdet Rotterdam Sør gjennom utdanning, forskning, politikk og kultur
- NEB-STAR (New European Bauhaus STAvanger) – handler om stedsutvikling og identitetsbygging i to områder i Stavanger. Målet er å videreutvikle kompetanse og verktøy for involvering og samskaping. Dette skal gjøres tilgjengelig nasjonalt og internasjonalt.
- NEBourhoods (NEBourhoods) – skal legge til rette for den fremtidige utviklingen av bydelen Munchen – Neuperlach med utgangspunkt i sirkulær økonomi, mobilitet, energi, mat og helse. Prosjektet vil ta utgangspunkt i bydelens sterke sider som en sterk lokalidentitet og dets svake sider som høyere enn gjennomsnittlig arbeidsledighet.
- DESIRE (Designing the Irresistible Circular Society) – prosjektet ønsker å se på de store utfordringer byer og samfunn står overfor som klimaendring eller tap av biodiversitet. Prosjektet vil bruke kunst, arkitektur og design til å utforske alternative måter å utvikle områder i forskjellige europeiske byer (DK, NL, IT, LV).
- EHHUR (EYES HEARTS HANDS Urban Revolution) prosjektet skal støtte byer og utsatte grupper i utvikle bymiljøet (built environment). Prosjektet vil se på sosioøkonomiske og kulturelle utfordringer som segresjon, energi fattigdom og forfall i tidligere bysentre.

Lenke til pressemelding i forbindelse med tildelingen [her](#).

Lenke til nærmere omtale av NEB-STAR [her](#).

8.2 EU-parlamentet og Nytt europeisk Bauhaus

Nytt europeisk Bauhaus er blitt diskutert i forskjellige komiteer i EU-parlamentet, inkludert REGI-komiteen. Det er hhv. ITRE-komiteen og CULT-komiteen som har hovedansvaret for oppfølgingen i parlamentet. 12. juli vedtok ITRE og CULT-komiteene en fellesrapport om det nye europeiske

² Endelig avgjørelse om tildeling vil tas når man har gått gjennom de nødvendige prosedyrene

Bauhaus-initiativet (NEB). Kommisjonen la fram en melding om Nytt europeisk Bauhaus i september i fjor.

Hovedpunkter i rapporten:

- Forslag om et sett av kriterier som skal ligge til grunn for EU-finansiering av NEB-prosjekter og initiativer
- Forslag om finansiering av NEB over Horisont Europa (500 millinoer euro) fra 2023 og opprettelse av et eget program i neste langtidsbudsjett.

Det er forventet at rapporten vil bli lagt fram og vedtatt på møtet i plenum i september.

I sin uttalelse var REGI-komiteen blant annet opptatt av en inkluderende tilnærming og rollen til lokale og regionale myndigheter men også tildelingskriterier og videre finansiering.

Pressemelding i forbindelse med fellesrapporten fra ITRE-komiteen og CULT-komiteen [her](#)

Lenke til en studie utarbeidet for EU-parlamentet om Nytt Europeisk Bauhaus [her](#).

Lenke til REGI-komiteens uttalelse [her](#).

8.3 Nytt europeisk Bauhaus Festival

I begynnelsen av juni ble den første Nytt europeisk Bauhaus Festival arrangert i Brussels. Festivalen bestod av tre deler

Forum, Fair og Fest. Forum var en konferanse over tre dager med forskjellige former for diskusjoner. Fair hadde fokus på forskjellige prosjekter av interesse for Nytt europeiske Bauhaus inkludert deltakelse av lokale aktører til mer forskningspregede prosjekter finansiert av programmer som Horizon Europe. Fest stod for det kulturelle innslaget. I tillegg til arrangementet i Brussels var det arrangement i andre land også.

Lenke til mer informasjon om festivalen [her](#).

9.0 Housing Europe

I juni nummeret berøres spørsmål som en oppdatering av boligsituasjonen i Europa (The State of Housing for 2022) i lys av den siste tids hendelser, deltakelse på Nytt europeisk Bauhaus Festivalen og World Urban Forum i Katowice, Polen se lenke [her](#).

I juli nummeret berøres blant annet spørsmål som kompromiss vedrørende endringer i Energieffektiviseringsdirektivet (Energy Efficiency Directive), World Urban Forum, høring om sosiale boliger i parlamentet, og boligpolitikk i Barcelona, se lenke [her](#).

Kilder til informasjon

EU og Regional og kommunalpolitikk Policy

Bilde over fra [EC Regional](#)

EU-institusjoner og organer	Norske aktører og Europakontor i Brussel
EC – European Commission, Europakommisjonen*	Nord-Norges europakontor
EP – European Parliament, Europaparlamentet*	Osloregionens Europakontor
European Council – Det europeiske råd*	Stavangerregionens Europakontor
Council of the EU – Rådet for den europeiske union*	Sørlandets Europakontor
REGI – Europaparlamentets komité for regionalutvikling og samhørighetspolitikk	Trøndelags Europakontor
REGIO – Directorate-General for Regional and Urban Policy, EC	Vest-Norges Brusselkontor
CoR – European Committee of the Regions, Den europeiske regionkomiteen	Forskningsrådet
Europeiske tenketanker	Nyhetssider og databaser
Centre for European Policy Studies , CEPS (Bru)	Bulletin
European Policy Centre , EPC (Brussels)	EU Issue Tracker
Friends of Europe (Brussels)	EU Observer
The World Pensions Council (Paris)	Euractiv
ESPON (European Territorial Observatory Network)	Politico
Europeiske paraplyorganisasjoner	KS - På gang i EØS
Association for European Border Regions	Local Government Association (britisk KS)
Assembly of European Regions	REGI-komiteen (EP) nyhetsbrev
Council of European Municipalities and Regions	EP Fact sheets Regional and cohesion policy
Municipal Waste Europe	DG Regio og Urban Policy Kart og statistikk
NSPA – The Northern Sparsely Populated Areas	Tidsskriftet Panorama
Nrg4SD – the Network of Regional Governments for Sustainable Development	LIFE-programme – newsletter
	ENI CBC programmet
* En av EUs hovedinstitusjoner; disse setter dagsorden og driver frem politikk, samarbeid og regelverksutvikling. Det europeiske råd definerer overordnede politiske mål. Rådet er lovgivende sammen med Europaparlamentet. Europakommisjonen utformer forslag til rettsakter og legger frem meldinger, strategier, forslag til rådsanbefalinger.	

5.0 På kalenderen – kommende begivenheter og tidsfrister

Det tas forbehold om endringer.

Når	Hva	Hvor
01.07.22	Start of the Czech Presidency	
02.09.22	Uformelt samhörighetsminsiter møte	Praha
12.09.22	Seminar om regional industriellomstilling til klimanøytralitet (OECD og DG Regio)	Hybrid
13.09.22	NTCCP-møte	Usti nab Labem
14.09.22	Møte i Urban Development Group	Usti nab Labem
16.09.22	Utlysning av to partnerskap under EUs Urbane Agenda: Grønnere byer og Bærekraftig turisme	
16. – 22.09	Europeanmobilityweek	
21.09.22	CPMR høynivå møte om makro-regionale og sjøbassengstrategier: veien videre	Online
26.09 – 30.09	EU Sustainable Energy Week (EEW)	Brussels/Online
28. – 29.09	EUs Østersjøstrategi årlige forum	Lappenranta
28.09 -29.09	European Research and Innovation Days	Online
10. -13.10.22	European Week of Regions and Cities	Online
24.10 – 28.10	European Hydrogen Week	Hybrid/Brussels
25.10.22	DGTC -møte	Praha
26.10.22	DGUM-møte	Praha
14. – 16.11.22	Grønn, digital, inkluderende og rettferdig: Hvordan kan samhörighetspolitikken svar på nye territorielle utfordringer	Zagreb
22.11.22	Møte i rådet for allmenne saker (GAC – Cohesion)	Brussels
07.12.22	ESPON-seminar	Praha
08.12.22	ESPON-seminar	Praha
01.01.23	Start of the Swedish Presidency	

Forkortelser:

[CAFA/CFFA](#) - Commission for Financial and Administrative Affairs of the CoR
[CEPLI](#) - European Confederation of Local Intermediate Authorities
[CEMR](#) - Council of European Municipalities and Regions (CEMR)
[CIVEX](#) - Commission for Citizenship, Governance, Institutional and External Affairs of the CoR
[CoR](#) - European Committee of the Regions, Europeiske Regionkomiteen; kalender [2021](#); [2022](#)
[COTER](#) - Commission for Territorial Cohesion Policy and EU Budget of the CoR
[DG](#) - Director General tilsvarer ekspedisjonssjef
[EC](#) - European Commission, Europakommisjonen
[ECON](#) - Commission for Economic Policy of the CoR
[EESC](#) - European Economic and Social Committee
[EGTC](#) - European Grouping of Territorial Cooperation
[ENVE](#) - Commission for the Environment, Climate Change and Energy of the CoR
[EP](#) - European Parliament, Europaparlamentet, kalender [2021](#); [2022](#)
[EUSBSR](#) - EU Strategy for the Baltic Sea Region
[ESPON](#) - European Territorial Observatory Network
[NAT](#) - Commission for Natural Resources of the CoR
[NTCCP](#) - National Territorial Cohesion Contact Points
[REGI](#) - Europaparlamentets komité for regionalutvikling og samholdspolitikk; kalender [2021](#)
[REGIO](#) - Directorate-General for Regional and Urban Policy, EC
[Rådet](#) - Council of the EU, Rådet for den europeiske union
[SEDEC](#) - Commission for Social Policy, Education, Employment, Research and Culture of the CoR
[UIA](#) - Urban Innovative Actions Initiative

Ta kontakt!

Vi hører gjerne fra deg [HER](#)